

Pasirinkta Muzikinio teatro vieta “Laivitės” akvatorija – įlanka tarp Šiaurinio molo ir Žiemos uosto.

Vietos parinkimą lėmė esminis, autorių nuomone, faktorius – miesto įvaizdžio formavimas. Plačiaja prasme Klaipėdoje (o ir Lietuvoje) maža yra vietų, kurių padėtis būtų tiek reikšminga miesto identitetui formuoti. Istoriniu požiūriu ši teritorija kartu su Danės žiotimis ir pilimi nuo XVII a. tampa miesto plėtrą lemiančiu faktoriumi. Būtent čia XVIII a. formavosi ekonominis „lokomotyvas“, sudaręs sąlygas klestėti ir plėtoti miestui. Teritorijoje išsikūrusios lentpjūvės, medienos eksporto terminalai, vėliau prekybos, muitinių, kitos institucijos žymėjo miesto pakilimus ir nuosmukius, atspindėjo jo besikeičiančius poreikius ir prioritetus. XX a. antroje pusėje teritorija, būdama atskirta nuo miesto gyvenimo, nebeteko ir savo reikšmės Klaipėdos įvaizdžiui. XXI a. miestas vėl atrado “Laivitė” teritoriją, stichiškai, bet dėsningai pradedama reintegracija. “Menų angaro”, “Švyturio menų doko” atsiradimas, konkursai urbanistinės plėtros kryptiai apčiuopti – tik keletas šios judėjimo pavyzdžių.

Muzikinio teatro statyba čia būtų dėsningas žingsnis formuojant miesto įvaizdį, kuris atsisakęs miestotvartovės tapatybės, pergyvenęs pramonės ir prekybos mazgo epochą, renkasi kultūros plėtojimo, humanizmo ir apšvietos kryptį.

Statomas siūlomoje vietovėje Muzikinis teatras pats savaime turėdamas didžiulį kultūrinį-emocinį potencialą, jį gerokai padidina dėl pasirinktos vietos, tiek istorinio, tiek urbanistinio potencialo. Kuršių marių veidrodys tampa natūralia milžiniška apžvalgos erdve. Už pastato numatoma plėtoti teritoriją iki N.Uosto gatvės, palieka erdvę integraliam teritorijos vystymui.

Muzikinio teatro pastato statybai pasirinktą vietą – “Laivitės” akvatoriją, padiktavo poreikis betarpiško kontakto su marių akvatorija ir noras išsaugoti “Laivitės” teritoriją tolimesnei plėtrai (juridiniu požiūriu būtų problemiška perimti dalį “Memelio miesto” nuomojamos teritorijos Muzikinio teatro poreikiams).

Išanalizavę geologines sąlygas, nustatėme, kad nešantys moreniniai sluoksniai tiek teritorijoje, tiek kranto akvatorijoje, slūgso 8-10 m gylyje. Todėl pamatų įrengimas statant tiek sausumoje, tiek įlankėlėje nesiskirtų. Iš esmės akvatorija yra natūralus katlavanas, iš kurio įrengus špuntinę sienutę bus reikalinga statybos metu išpumpuoti vandenį.

Paminklosauginis aspektas glaudžiai susijęs su įvaizdžio formavimu teritorijoje, kuri visada kito priklausomai nuo miesto tapatybės. Išlikusių teritorijoje pastatų išsaugojimas ir Šiaurės rago nuo Karolio tilto urbanistinės struktūros atstatymas prisidėtų prie paveldo respektavimo.

Transporto infrastruktūra sprendžiama kartu su būsimąją “Laivitės” teritorijos plėtra. N.Uosto gatvė ir N.Sodo gatvės trasa išlieka pagrindinės ir pakankamos transporto arterijos. Pagrindiniu parkavimo variantu išlieka miesto Bendrajame plane numatyta parkavimo aikštelė (daugiaaukštis parkingas). Jis, kaip ir numatyta, tarnaus ne tik išplėtotas “Laivitės” teritorijos, bet ir Smiltynės perkėlos, senamiesčio ir Muzikinio teatro reikmėms. Jeigu, iki Muzikinio teatro statybos nebus išplėtotą teritorija su parkingu, automobilių parkavimas gali būti užtikrintas dabar laisvuose “Laivitės” plotuose. Išskirtiniu atveju, pasiūlyme numatytas ir parkavimas po Muzikinio teatro pastatu, jeigu aukščiau minėti sprendiniai dėl ypatingų priežasčių negalėtų būti įvykdomi (alternatyva).

Architektūriniu aspektu pasirinkta vieta suteikia ypač plačias galimybes siekti išskirtinio sprendimo. Muzikinio teatro pastatas ant marių kranto gali tapti ne tik Klaipėdos, bet Lietuvos įvaizdžio ženklas.

Akvatorijos išsigijimas miesto reikmėms susijęs tik su VĮ Valstybinio Jūrų uosto direkcija (toliau KVJUD) ir Susisiekimo ministerijos pozicija. Tačiau, įvertinus tai, kad greta esanti “Laivitės” teritorija jau perimta iš KVJUD, yra pakankama motyvacija žengti sekantį logišką žingsnį.

Privalumai:

- Išskirtinė vieta miesto įvaizdžio kaip Kultūros uosto formavimui;
- Išskirtinės, nevaržomos gretimybių, architektūrinės išraiškos kūrimo galimybės, vandens ir sausumos sankirtoje;
- N.Uosto g. ir N.Sodo, Danės gatvės tasos užtikrina pakankamą transportinį aprūpinimą;
- Senamiesčio, piliavietės ir centrinės miesto dalies betarpė gretimybė, užtikrina vieningą struktūros funkcionavimą pėsčiųjų pasiekiamumo ribose;
- Bendrajame plane numatytas visuomeninis parkingas suteikia galimybę taupyti lėšas įrengiant parkingą specialiai tik Muzikiniam teatrui.

Trūkumai:

- Debatai su valstybinės krantines naudojančia KVJUD ir atitinkamų sprendinių priėmimas Susisiekimo ministerijoje;
- Statybos aikštelės paruošimas susietas su teritorijos atribojimu nuo marių.

Esamo Muzikinio teatro rekonstrukcija, planuojant pastatų išplėtimą H.Manto gatvės ir iš dalies Atgimimo aikštės sąskaita. Sprendimas iš esmės pakeičia pokaryje susiformavusią aikštės urbanistinę erdvinę struktūrą. Atgimimo aikštės dydis sumažėja iki Teatro aikštės dydžio. Muzikinio teatro tūris ne tik pridengia ją nuo rytinių vėjų, bet ir tampa pagrindiniu aikštę įprasminančiu akcentu, sukuriama nauja kultūrinė erdvė miesto centre. Esamas Muzikinio teatro pastatas po rekonstrukcijos pritaikomas naujiems poreikiams, esama salė išlieka kaip eksperimentinė. Esama transporto infrastruktūra pilnai užtikrina būsimą teatro funkcionavimą. Automobilių parkavimo vietą numatoma įrengti po Atgimimo aikšte su įvažiavimais iš Danės gatvės išnaudojant natūralų peraukštėjimą. Parkavimo vieta ir dydis užtikrina jo panaudojimą ne tik Muzikinio teatro, bet ir miesto reikmėms.

Privalumai:

- Suformuojama nauja, apsaugota nuo vėjų, priimtinių proporcijų (60x65m) Atgimimo aikštės erdvė;
- Dalinai atkuriami iki 1944m buvusi urbanistinė struktūra;
- Muzikinio teatro pastatas miesto centre įtakoja miesto, kaip kultūros centro įvaizdį;
- Parkavimo aikštelės įrengimas po Atgimimo aikšte sprendžia parkavimo vietų prie senamiesčio trūkumo problemą;
- Sklypas išplečiamas miestui priklausančios teritorijos sąskaita – jokie papildomi žingsniai su privačios nuosavybės (naudojimo) perimimu nereikalingi.

Trūkumai:

- Didžiulis Muzikinio teatro tūris senamiesčio gretimybėje, gali neigiamai paveikti trapias gretimybes dešiniajame Danės krante;
- Jeigu nebus išspręstas Tiltų g. pavertimo pėsčiųjų alėja klausimas, atstatoma kreivoji Biržos gatvelė gali komplikuoti transporto sistemą;
- Didelės sąnaudos parkavimo vietos po Atgimimo aikšte įrengimui;
- Negautos pajamos už dabartinio Muzikinio teatro pardavimą.

Naujo Muzikinio teatro statyba tarp Danės skvero ir būsimosios Bastionų gatvės numatoma iš esmės tuščiam sklype. Sklypo perimetrą esmingai riboja skveras, gatvės ir upė, dėl to parkavimo aikštelės įrengimas įmanomas tik po pastatu. Žemas aikštelės paviršius (abs.alt.+2.5) neišvengiamai, nors parkavimo aikštelę rengti žemiau jūros lygio. Transporto infrastruktūros (kartu su būsimą Bastionų g. ir Tiltų g.) pakeitimų sprendiniai nenumato. Pastatas išdėstytas už Danės skvero greta Telekomo ir Elektrinės pastatų praranda savo potencialų svorį miesto kaip visumos identiteto formavime. Iš esmės ši pastato vieta formuoja regioninį kompleksą, kuris galėtų būti pateisinamas visą Danės dešinįjį krantą upe aukštyne formuojant kaip kultūrinę-rekreacinę juostą. Statinio tūrinis sprendimas neapribotas paminklosauginių reikalavimų-gretimybėse stambių tūrių pastatai, kitoje upės pusėje jau suplanuotas intensyvus užstatymas.

Privalumai:

- Tuščia, nevaržoma nuo mastelio aplinkinio užstatymo, erdvė leidžia laisvai interpretuoti pastato architektūrinę išraišką;
- Nekeičiama transporto infrastruktūra (Bastionų g. ir tiltas turėtų atsirasti iki Muzikinio teatro statybos pradžios);
- Pastatas nekonkuruoja ir neužgožia išlikusio paveldo.

Trūkumai:

- Dėl sklypo periferiškumo Muzikinio teatro pastatas menkai prisidės prie miesto identiteto formavimo, jo tiek tūrinis, tiek emocinis potencialas nebus išnaudotas;
- Pastatas statomas miesto Bendrajame plane numatytoje želdinių zonoje, tai pareikalaus plano keitimo ir miesto žaliųjų plotų mažinimo;
- Parkavimo vietos įrengimas po pastatu ypač žemiau jūros lygio yra komplikotas ir brangiai kainuojantis sprendimas.

Naujo Muzikinio teatro statyba rekonstruojant Vasaros estradą miško apsuptyje. Pastatas sudaro bendrą kompleksą su išsaugoma dengtąją estrados dalimi. Sprendimas iš esmės pakeičia ir iškelia esamos kultūrinės erdvės vertę. Tūrinį sprendimą užduoda esami estrados statiniai, todėl interpretacijų laisvė yra apribota. Komplexas formuojamas periferinėje erdvėje ir miesto identiteto formavimui turi mažai įtakos. Dėl savo padėties didžiajai daliai miesto gyventojų Muzikinis teatras bus pasiekiamas tik viešuoju ar individualiu transportu, nors Liepojos plentas pilnai užtikrina transporto infrastruktūrą. Galimybė parkavimo aikštelę įrengti tarp plento ir planuojamo Muzikinio teatro pastato žymiai atpigina statybos kaštus, lyginant su kitais

variantais. Pastato ir parkavimo aikštelės įrengimui tektų aukoti Bendrajame plane numatytų žaliųjų plotų dalį.

Privalumai:

- Muzikinio teatro statyba atgaivintų degraduojančią Vasaros estradą, sukurdama naują kultūrinę-urbanistinę erdvę;
- Naujo kultūrinio centro greta Klaipėdos universiteto atsiradimas šiaurinėje miesto dalyje atgaivintų šią miesto dalį palaipsniui tampančiu dar vis monofunkciniu miegamuoju rajonu;
- Transporto infrastruktūros įrengimas, tame tarpe ir parkavimo aikštelės, nereikalauja žymių investicijų;
- Juridiniu požiūriu, sklypas yra valstybinėje žemėje, jo formavimas susijęs tik su apželdintos teritorijos panaudojimu.

Trūkumai:

- Sklypas yra miesto periferinėje rekreacinėje teritorijoje, dėl to Muzikinio teatro atsiradimas čia neprisidės prie miesto identiteto formavimo, jo tiek erdvinis, tiek emocinis potencialas nebus išnaudotas;
- Siekiant išsaugoti Vasaros estradą Muzikinio teatro architektūriniai sprendiniai žymiai apriboti, taip pat ir racionalumo prasme;
- Galimi žymūs žaliųjų plotų praradimai;
- Dominuojantis pasiekiamumas apsiriboja tik transporto priemonėmis.

Preliminarūs palyginamieji visų analizuojamų teritorijų projektų rodikliai pagal konkurso sąlygose pateiktus kriterijus:

Vieta	Žiūrovų vietų skaičius salėse (vnt.)	Pastato bendras plotas (tūkst. m ²)	Pastato tūris (šimtai tūkst. m ³)	Parkavimo vietų skaičius (vnt.)	Sklypo plotas (tūkst. m ²)	Įrengiamos išorinės infrastruktūros ploto ir įrenginių įrengimo kaštai (mln.Lt)	Statybos kaštai (mln. Lt.)
Atgimimo aikštė	950	13	11	160	7,1	12	95,4
Danės skveras	950	13	11	160	14,2	5	103,7
Estrados teritorija	950	13	13	160	47	3	97,6
Danės upės žiočių	950	13	11	230	9,2	6	86,2